

Ulf Kristersson: Sensommartal 2019

Talare

Ulf Kristersson
Partiledare

Datum

1 september 2019

Plats

Strängnäs

Tack, kära vänner! Och tack Dalila för att du ville komma hit. Dalila är ordförande för MSU i Sverige – moderata skolungdomar från hela landet. De såg till att Moderaterna vann skolvalet, både till riksdagen och EU-parlamentet. Det ger mig, som partiledare, hopp för framtiden. Och så blir jag stolt och glad som svensk när jag ser unga begåvade människor – i olika partier – som engagerar sig politiskt. För även i vår lite jag-fixerade tid så finns det genuint gemensamma frågor. Och då måste också kloka unga människor bry sig om dem. Det gör Dalila. Och tack alla ni andra, och varmt välkomna hit till Ugglans Park i Strängnäs. I år igen. Till den ”dynamiska idyllen”, som vårt kommunalråd Jacob Högfeldt brukar säga om sin kommun. Till min och min familjs vackra hemstad. ***Idag hade jag tänkt tala både om den korta och den långa sikten. Först om de akuta problemen, som har varit akuta alldeles förlänge. Problem som vi borde ha pratat färdigt om, och som nu bara borde lösas. Och därefter hade jag tänkt höja blicken, och tala om den långa sikten. Se vårt land i det längre perspektivet. För det är verkligen vårt ansvar att ta tag även i Sveriges framtidsutmaningar. Ja, nivån, sådant som handlar om innovativ klimatpolitik med eldrivna bilar, elektrifierade vägar och industriella processer. Eller hur ny teknologi, med digitalisering och artificiell intelligens, kan förbättra sjukvården och skolan. Hur fler entreprenörer kan göra Sverige mer framgångsrikt i den globala ekonomin, och bidra till jobb och välfärd. Allt det där måste vi börja diskutera. Men, mina vänner. Idag går inte det. Jag kan inte tala här, denna första söndagi september 2019, utan att helt fokusera på det som för mig, för er och för hela Sverige är det riktigt stora problemet: Det växande, grova och hänsynslösa våldet. Det som nu dominerar all nyhetssändningar och hundratusentals samtal runt om i landet. Som sätter skräcki utsatta stadsdelar, och göder en malande oro i många fler: När drabbar våldet även oss? Det går helt enkelt inte att tala om spännande framtidsutmaningar samtidigt som unga kvinnor skjuts ihjäl i Malmö och i Stockholm. Att sätta stopp för våldet, brotten och det grovt kriminella gängen är nu politikens alla mest akuta uppgift. Vi måste vända utvecklingen rätt. Det kommer jag tala om här idag. ***Låt oss först tala

klarspråk om läget: Den sista veckan har varit extrem, men vi har sett den komma. Vi har vetat länge att någonting är allvarligt fel. Inte varje dag och överallt, men illa nog för att påverka allasom lever här. Och framförallt – det går åt fel håll. Det blir värre, inte bättre. De kriminella gängerna håller delar av Sverige i ett järngrepp. De hotar inte bara enskilda människors liv, utan hela det svenska samhällskontraktet. Det skadade förtroendet och den tillit som vårt samhällsbygge vilar på. Människor skjuts på öppen gata. Oskyldiga människor som är på fel plats vid fel tillfälle. Unga killar dödar varandra i jakten på status, heder och snabba pengar. Bomber och granater spränger helalägenhetsfastigheter. Och samtidigt en våg av rån mot barn. Tain det: rånade barn. En 14-årig kille i Gävletvingades gå hem naken – efter att ha misshandlats och rånats. Han sa efteråt: ”Vissa dagar vågar jag inte gå ut.” Polisen rekommenderar att föräldrar ska följa sina barn hem från träningen. Vi har pratat om det här i flera år. Jag har talat om det sedan min första dag som partiledare. Och Moderaterna gick till val förra året på skarpa förslag för att stoppa gängkriminaliteten. Och för att vara helt rättvis: Även Socialdemokraterna talar numera om våldet och brotten. De bara glömde skriva in det bland sina 73-punkter i regeringens program. Det här handlar inte om överdrifter eller svartmålning. Och det som nu händer är inget film på Netflix. Det här är på riktigt. Verkligheten är rå och brutal. Det är det som är problemet. Låt mig summera läget: Mer än dubbelt så många unga män skjuts ihjäl i Sverige som i andra jämförbara länder. Tio gånger fler än i Tyskland. Och granatexplosionerna har mångdubblats. Sverige sticker ut internationellt även där. I juni skakades Stockholm av treskjutningar på fem timmar. En ung kille dödades med automatvapen. Några timmar senare sköts en man ihjäl i Bromma. I juli slog Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg larm om akut blodbrist. En våg av knivrån drog över stan, och under två veckor skedde tre knivmord. En förbipasserande 18-åring mördades med kniv mitt i centrala stan. I augusti skedde fyra överfallsvåldtäkter i Uppsala på lika många dygn. På Facebook organiserade sig kvinnor för att våga gå ut på kvällen. Och som SvD:s Tove Lifvendahl skrev: ”Det är ett hot (...) mot kvinnors frihet att röra sig fritt i samhället, en attack mot vårt sätt att leva.” Därefter skrev hon ett uppmärksamhetsreportage om en Uppsalafamilj, vars barnterroriserats så grovt i skolan att familjen till slut gav upp. Även myndigheterna rådde dem att flytta för att komma undan. Jag blir så upprörd att jag har svårt att sätta ord på det. Och den här sista sommarveckan nådde våldet, som vi alla vet, en helt ny nivå: Imåndags klockan 10 sköts en ung kvinna och nybliven mamma ihjäl mitt i centrala Malmö – en ren avrättning på öppen gata. I famnen lär hon ha hållit sin

två månader gamla baby. Det är så grymt och fyllt av rått förakt, att det nästan inte går att ta till sig. Jag kände sorg, ursinne och vanmakt. Sorg över ett barn som aldrig kommer lära känna sin mamma. Och ja, jag medger, det tar extra hårt att barnet aldrig mer kommer att få se just sin mamma. Ursinne över hur Sverige kan låta "dessasatans mördare" härja i vårt eget land, för att låna Olof Palmes uttryck om dem som då mördade sina egna medborgare. Och vanmakt över att vi inte kommer någon vart i politiken. Ord, ord och ännu fler ord, blandat med högtidstal om vårt fina land, och gräl om vems fel allting är. Det är vad svensk politik just nu erbjuder oroliga och frustrerade svenskar. Den svenska politiken, som på 70-talet troddes kunna allt, klarar plötsligt inte av någonting alls. Det är bedrövt. Samma dag som den 30-åriga mamman mördades i Malmö sköts en man nästan till döds tre mil härifrån – i min gamlahemstad Eskilstuna. Och dagen efter, natten till onsdags, sköts ännu en ung kvinna till döds, en 18-årig tjej i Vällingby utanför Stockholm. Då är det lätt att trubbas av. Så mångskjutningar – nästan en om dagen. Och så många människor som har dödat – nästan en i veckan. Men bakom statistiken finns en riktig människa. Glöm inte det. En mamma som söker ett barn. En ung tjej som aldrig får bli vuxen. Och massor av killar som vet att de inte kommer bli gamla. I sommar har nio människor skjutits ihjäl i över 80 skjutningar. Juni, juli och augusti. Som lika gärna kunde varit mars, april och maj. I år har redan fler människor skjutits till döds i Stockholms län, än under hela förra året. Och gör vi inget åt det, så fortsätter det i oktober, november och december. Men det måste inte bli så. Och det är visjälva som bestämmer hur det ska bli. Det är vårt land, och vi som sätter gränserna. Och även riktigt svåra problem kan lösas. Vi är inte dömda att misslyckas. Det är visjälva som avgör den saken. Men en sak är helt säker: Våldet kommer inte upphöra om vi fortsätter så här. Om vi bara gör nya fördömanden och använder mer eller mindre kraftfulla uttryck. Det är faktiskt som Karin Pihl skrev i Göteborgsposten: "Våldsspiralen kräver moteld". Att sätta stopp för de kriminella gängerna är ingen tebjudning. Precis det måste vi nu ta oss samman för att göra: Anlägga moteld, sätta stopp, visa att vi har fått nog. Ingen annan uppgift är lika akut de kommande åren som att ta tillbaka kontrollen från dem som skjuter, mördar och rånar. För det vi ser nu, det är inte mitt Sverige. Det är inte vårt Sverige.*** Den dåliga nyheten är att vi har en gigantisk uppgift framför oss, som kommer ta kraft och resurser från mycket annat, som också borde göras. Den goda är att vi vet att det går att krossa den grova kriminaliteten. Glasgow och New York City är bara två exempel där man har bestämt sig och nått resultat. Det första som krävs är verklig probleminsikt och osminkad problembeskrivning. Vi måste prata öppet om det som händer: Inga

överdrifter, ingabortförklaringar. Utan säga som det är. Jag tror att vuxna människor i Sverige tål atthöra sanningen. Till och med är trötta påhalvsanningar. Och sanningen är att det svenskasamhällskontraktet knakar i fogarna. Staten klarar inte av att garantera människors trygghet. Det handlar om gängkriminaliteten. Men också om utländska stöldligor, om rån och misshandel. Det råder ingen tvekan om att tusentals svenska poliser gör otroliga insatser. Allade kvinnor och män, som med och utan uniform, ägnar ett helt yrkesliv åt att göra Sverige tryggare och säkrare. De förtjänar vår djupa respekt. De borde bara vara fler, och ha bättre betalt. Det är alltså inte polisen som är problemet. Utan politiken.*** Jag har idag på förmiddagen mailat Stefan Löfven och uppmanat honom att börja utöva det ledarskap som regeringsmakten både ger, och förväntar sig. Och att kraftfullt gå från ord till handling. Jag sa till honom att Sverige har haft tillräckligt många allmänna fördömanden och politiska högtidstal. Och att en stormajoritet av svenska folket nog förväntar sig handlingskraft. Gärna brett politiskt samarbete – men bara om det leder till politisk mobilisering av de resurser, beslut och prioriteringar som nu behövs. Och låt oss vara ärliga: Hittills har interregeringens ambitioner och prestationer för att stoppa kriminaliteten imponerat: - 73 punktsprogrammet rymmer högt och lågt, men nästan ingenting om den kriminalitet som oroar svenska folket allra mest. Det är fel prioritering. - Narkotikan är ett stort problem för enskilda missbrukare och för hela samhället. Men att trivialisera den grovakriminaliteten till en fråga om knarket i Djursholm är bara respektlöst. - Varje gång som vi moderater kräver strängare straff för grova brott, så svarar regeringen med ”förebyggande insatser”. De behövs också, men de stoppar inte morden här och nu. - Och gång på gång har vi föreslagit nylagstiftning och nya resurser. Men regeringen har hittills sagt nej till i stort sett allt. Men låt oss nu blicka framåt. Det finns massor att göra. Och när regeringen efterlyser samarbete, så vill vi moderater göra allt vi kan för att nå resultat. Därför borde alla partier, som inser att det Sverige hittills har gjort inte räcker, nusa kring konkret politik som tar tillbaka makten från de kriminella gängerna. Och staka ut en politisk kurs som medborgarna i Sverige tror på, och har respekt för. För i en demokrati är inte bara makten – utan också ansvaret – ytterst väljarnas. Då måste vi som är politiska ledare också visa det – och gå främst i ledet. Moderaterna har inte regeringsmakten, men vi har Sveriges mest genomarbetade politik för att vända den här farliga utvecklingen. Och vi genomför den gärna. För över ett år sedan presenterade vi ett helt paket med ny lagstiftning för att stoppa gängkriminaliteten. Skarpa förslag som skulle ha gjort skillnad, om de nu var på plats. Vi gick till val på de förslagen, och hade också genomfört dem, om vi

hade bildat regering. Det är fortfarande min fasta övertygelse att Sverige snarast möjligt behöver en ny regering som helhjärtat förborgerlig politik och sätter Sverige på rätt kurs igen. Och – mina vänner – den tiden kommer. Jag har tålamod. Men situationen i Sverige kräver otålighet. Så jag tänker inte titta på i tre år, och gör en granskning av Sveriges problem först efter nästa val. För politik är inte bara att vilja det bästa, utan också att göra det möjliga. Jag tror att det i grunden finns en majoritet, både i Sveriges riksdag och i svenskafolket, som vill ha en politisk mobilisering mot den grova kriminaliteten och de kriminella gängerna. Och då menar jag mobilisering. Inte diskussionsklubbar och rundabordsamtal. Inga oändliga utredningar eller halv hjärtade beredningar. Eller välmenande manifestationer mot våld och för fred. För det kommer inte lösa våra akuta problem, utan bara ökamedborgarnas förakt för politikens handlingsförlamning. Vad jag vill ha är istället en konkret, operativ och tidsatt mobilisering av både regering och riksdag, för att på sex till 12 månader göra vad som verkligen krävs. Jag föreslår tio klara och tydliga åtgärder. Flera av dem efterfrågas också av experter, och av rikspolischefen. Kan vi enas om bara nio punkter – eller till och med elva – så är jag öppen för det. Men det är handling som gäller, inte politisk samtalsterapi. Om regeringen vill bevisa att även de har förstått allvaret, och vill slå in på en ny politisk kurs, borde de redan imorgon måndag börja med följande fem saker: • Regeringen borde lägga fram det helt färdiga förslaget om slopad straffrabatt för unga vuxna, som gör att en 18-åring i princip alltid får sitt straff halverat. • Regeringen borde också lägga fram det helt färdiga förslaget om att tillåta hemligdataavläsning, så att fler brottslingar kan upptäckas innan brottet begås. Det skulle ha införts för nio månader sedan, men har – som det heter – fastnat i Regeringskansliet. • Regeringen borde redan i budgeten avsätta nya resurser för betydligt fler övervakningskameror, så att allt är klart när polisen nästa år äntligen får bättre lagliga möjligheter att sätta upp kameror som länge har behövts. • Regeringen borde omgående stärka de utsatta polisområdena, så att fler aktiva poliser kan vara ute på stan. Då måste resurser omedelbart anslås för att återanställa rätt många av de 4.000 poliserna som har lämnat yrket de senaste fem åren. Både pensionerade poliser med värdefull erfarenhet och yngre som har lämnat yrket i för tid. Dessutom behövs flera hundra nya civilanställda. Poliser ska inte sitta och skriva förhör. De ska se till att det finns någon att förhöra. • Och regeringen borde genomföra dereguleringsåtgärder som krävs så att ordningsvakter kan avlasta polisen, från mindre kvalificerade men tidskrävande uppgifter. Det har också Poliserna efterfrågat. För mer än ett år sedan. Här måste mobiliseringen börja, om regeringen vill leda den. Därefter

kommerde nya lagar som skulle kunna stiftas inom sex till 12 månader: Det gäller dubbla straff för gängkriminella, så att de med störst våldskapital blir inlåstadubbelt så länge. Och sedan inte kan begå nya brott eller rekrytera nyagängmedlemmar. Och det gäller nya lagar om visitationszoner, så att polisen utankonkret brottsmisstanke får visitera personer som kan ha vapen eller knark. Det gäller också att införa en ny påföljd – vistelseförbud – så att dömdagängkriminella, efter avtjänat straff, inte får komma tillbaka till sina gamla kvarter, gamla nätverk och plåga sina gamla offer. Och i svensk tradition så vittnar man mot brott, och man gör det öppet och med namn. Men klanstrukturer och hot om hämnd gör ofta, att ingen har sett trots att många var på plats. Så kan vi helt enkelt inte ha det. När många vägrar vittna eller ens vill tala med polisen, så måste Sverige pröva ett system med anonyma vittnen. Dessutom behöver Sverige lära av New Yorks framgångsrika nolltolerans och dramatiska minskning av de grova brotten: Börja med att redovisa brottsstatistiken varje vecka! Och så behöver vi många fler poliser. I New York har brotten minskat med 80 procent. Men så har de också 80 procent fler poliser – än i hela Sverige. Och mer än dubbelt så många polisanställda. Poliserna som dessutom tjänar mer. Ska vi också nå dit, behövs både en betald polisutbildning och högre polislöner. ”Men det här kommer ju aldrig gå” hör jag redan några säga. För de vet hur det brukar gå till i svensk politik. Mycket snack och lite verkstad. Kanske har de rätt. Kanske är det mest Moderaterna som håller politiska viljan att agera här och nu. Kanske kommer allt blockeras av småpartier som inte vill, men som sitter på vetorätt. Kanske av ett stort regeringsparti, där halva partiet vill – men inte andra halvan. Kanske för att regeringspartierna inte kan tåla sällskapet som vill göra något. Jag vet inte. Det finns alltid gott om ursäkter för att slippa göra det man borde göra. Men jag hoppas att svensk politik den här gången är vuxen upp. Och ytterst har regeringen alltid ett val: Att leda. Eller att lämna. Självt tror jag att det går. För i Sverige har vi tagit oss samman förut. Jag är gammal nog att ha varit med under 90-talskrisen. Det var på den tiden närräntan inte var minus 0.5 procent utan plus 500. Den gången tog regering och riksdag sig samman och genomförde politiska reformer som länge hade varit politiskt omöjliga. Idag är vi stolta över det. Vi räddades svensk ekonomi. Vi gick med i EU, och vaccinerade oss mot de problem som andra länder senare fick i finanskrisen. Det går alltså. Den gången handlade det ”bara” om pengar. De är viktiga, men det går ju alltid att ersätta. Hotet idag är mycket värre. Och de riskerar att skada något i samhället som inte går att reparera. Frågan nu, är om vi ska vara stolta eller skamsna om 25 år. Om vi tog tag i problemen, eller bara fortsatte snacka om dem. Moderaterna erbjuder

kunskaper, insikter och kraft att genomföra en politisk mobilisering mot kriminaliteten. Men då måste också regeringen vara beredd att agera. Nu är det upp till bevis: Show, don't tell.***"Vi ska vara hårda mot brotten och hårda mot brottslighetens orsaker." Så sa den framgångsrike brittisk premiärministern Tony Blair när han inledde en politisk och polisiär offensiv mot kriminaliteten i Storbritannien. Tony Blair hade rätt. Båda sakerna är helt nödvändiga. Både hårda tag mot dem som skadar och dödar. Och sådana insatser som gör att unga män inte hamnar i kriminella gäng från början. Att lära en ung kille matematik i skolan är mycket bättre än att ge en äldre kille metadon på ett behandlingsprogram i fängelse. Jag har jobbat länge med socialt utsatta barn. Jag vet värdet av bra prevention, avbeprövat förebyggande arbete. Och sådana insatser står ju inte emot fler poliser som griper fler grovt kriminella. Att under riktigt lång tid låsa in den som har dödat, står inte emot att hans barn ska få kunskaper i skolan som ger språk, jobb och tro på en laglig framtid. Men just nu är den enskilt viktigaste förebyggande insatsen att låsa in grovabrottslingar längre. Så att de inte kan rekrytera nya ungdomar. Den näst viktigaste preventionen är att tidigt lagföra de ungdomar som begår mindre grova brott, och med väldigt tydlighet visa dem att det får konsekvenser när man gör fel. Därför att den som kommer undan med rån och misshandel som 15-åring, kommer begå ännu grövare brott som 25-åring. Förebyggande arbete är alltså inte någonting mjukt och försiktigt. Utan något väldigt handfast. Det tredje viktigaste handlar om att hjälpa dem som vill lämna gängen och bygga en ny framtid. Därför behövs ett riktigt nationellt exit-program. Kom ihåg det. Vi är hårda mot brotten, och hårda mot brottslighetens orsaker. Vi förstår att bidragsberoende, utanförskap och dåliga skolresultat leder till framtida sociala problem och kriminalitet. Det är ju just därför vi ägnar så mycket kraft åt arbetslinjen, åt det svenska språkets betydelse och åt alla barns chans till sin egen klassresa. Vi är hårda mot brottslighetens orsaker. Men vi ursäktar inte brotten med att det finns orsaker bakom brottsligheten.*** Kära vänner, Det här blev rätt mörkt, jag är ledsen för det. Men det stora problemet är inte att jag kan ha givit er en klump i magen idag. Utan att det är så många i vårt land som har en klump i magen varje dag. Och att det finns skäl för det. Jag skulle vilja återskapa hopp och framtidstro i Sverige. Men då måste vi samla det vuxna Sverige, och ta tillbaka makten över vårt samhälle. För att en dag, kunna ge det vidare till våra barn. Och Sveriges potential är enorm. Ett litet men starkt land, byggt på förtroende och ömsesidig tillit. Ett land med självständiga, jämställda och jämlika medborgare. Som tar fullt ansvar för sitt eget liv, och gemensamt ansvar för varandra. Vi har det i oss. Jag är övertygad om att vi skulle kunna samlas. Att vi

kan jobba med det som förenar oss, och inte bara det som skiljer oss åt. Att skilja stort från smått. Vi har gjort det förr när vårt land har stått inför stora problem. Inte drabbats av uppgivenhet utan fyllts av beslutsamhet. Allt detta är fullt möjligt. Det ligger inom räckhåll. Inget är ödesbestämt. Men vi måste både vilja och bestämma oss. Och vi måste tro, att Sverige kan bli riktigt bra om vi nu gör det vi borde. För hoppfullhet är faktiskt inte en känsla. Det är en förpliktelse. Tack!

Taggar

2010-tal, 2019, Man, Moderaterna, Politiska tal, Sommartal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/ulf-kristersson-sensommartal-2019>